

„Populační vývoj Irska“

Cílem diplomové práce Ondřeje Šindeláře bylo přehledným způsobem přiblížit změnu charakteru demografické reprodukce obyvatelstva Irska v závěru 20. století, kdy se charakter reprodukčního chování této země významně přiblížil většině dalších západoevropských zemí, i když si určité odlišné rysy zachoval. Diplomant si vybral téma nejen zajímavé, ale i aktuální, neboť reprodukce obyvatelstva Irska v tomto období vykazuje s ostatními evropskými zeměmi některé specifické rysy.

Diplomová práce má celkem 119 stran a všechny požadované náležitosti (včetně přehledu zdrojů dat a seznamu citované literatury, seznamu obrázků, tabulek a map. Předložena byla ve velmi pěkné grafické úpravě. Vysoce hodnotím i to, že se autor umí dobře vyjadřovat, jeho text je plynulý a čtivý, stylisticky na úrovni.

Vlastní práce má tradiční úpravu monografických studií tohoto typu: po stručném úvodu zahrnujícím nejdůležitější data z historie a ekonomického vývoje země následují kapitoly věnované formování a rozpadu rodin, porodnosti a plodnosti, potratovosti a antikoncepci, úmrtnosti, migracím, strukturám populace, početnímu vývoji a prognózám. Výklad je založen na datech irské statistiky, datech Eurostatu a literatuře.

Oceňuji, že práce je vyvážená, zachovává stejné členění ve všech kapitolách, že kromě jednoduchých analytických ukazatelů používá i složitější ukazatele a také zařazuje Irsko mezi ostatní evropské země (snad jen nebylo nutné přebírat z Eurostatu i data za průměr EU před jejím posledním rozšířením).

Graficky zdařilá je obrazová část (grafy, kartogramy); až na výjimku obr. 43 (převzaté věkové skupiny dle prognózy Irského statistického úřadu), kde je chybně zachycena nejvyšší věková skupina. Rozsáhlý seznam literatury se blíží šedesáti odkazům, z nichž je více než 90 % na práce zahraniční, ale použitá literatury a prameny jsou uvedeny dohromady, což by být nemělo.

Celkově je práce zvládnuta velmi dobře. Ondřej Šindelář shrnul do své práce nejdůležitější informace o populačním vývoji Irska v poválečném období, zaměřil se na rozbor pomocí vhodně zvolených ukazatelů a při interpretaci dat se nedopouští chyb, zároveň vhodně kompiloval výsledky dalších studií. I když oponentovi nezbývá než konstatovat, že autor svým cílům dostal, přeci jen si dovoluji upozornit na některé spíše nepřesnosti než omyly. Např. na str. 33 v poznámce 32 v poslední větě je nepřesně uveden rozsah, kterého nabývají hodnoty Coaleho indexů; na obr. 6 a 7 (str. 26 a 27) by mělo být uvedeno, že jde o podíl svobodných ze 100 osob daného pohlaví a věku; obr. 33 (str. 79) je nepřesně definována období, za která jsou data v grafu uvedena; na str. 95 není z textu zcela jasné, zda zde uvedené charakteristiky jsou vypočteny obvyklým způsobem (z osob starších 15 let). Na str. 103 uvedené tvrzení, že úmrtnost je nejméně ovlivněna sociálními faktory, není zcela korektní neboť k zlepšení její úrovně v uplynulém období přispěly právě „sociální“ faktory; na str. 105 jde zřejmě o překlep, když autor uvádí, že úroveň plodnosti se má blížit hodnotě 0,5. Závěrem dotaz – na základě jakého pramene autor soudí, že katolické matriky v Irsku nebyly (str. 8) ?

Přes uvedené výtky zdůrazňuji, že autor odvedl ve své magisterské práci značné penzum práce. Oceňuji, se mu podařilo začlenit populační vývoj Irska do širších souvislostí, že správně upozornil na stránky, jimiž se populační vývoj Irska dále od ostatních evropských zemí liší a také na předpokládané důvody přetrvávání těchto odlišností. Dle mého názoru splňuje práce Ondřeje Šindeláře „Populační vývoj Irska“ požadavky kladené na magisterské práce a doporučuji ji k obhajobě. Autor v ní prokázal, že zvládl potřebné speciální metody demografické a statistické analýzy, že se orientuje a vyzná ve studované problematice.

V Praze dne 24. května 2006

RNDr. Ludmila Fialová, CSc.

Sopnickýa Blancková vyhovuje